

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
СПРАВА «КАПЛАТИЙ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF KARLATYY v. UKRAINE)
(заява № 39997/17)

Стислий виклад рішення від 04 лютого 2021 року

03 вересня 2013 року колишня дружина заявника померла в будинку свого співмешканця. Відповідно до свідоцтва про смерть вона померла внаслідок природних причин.

Наступного дня Коломийським МВ УМВС України в Івано-Франківській області за заявою заявника порушено кримінальну справу за фактом її смерті та призначено судово-медичну експертизу, а заявнику надано статус потерпілого. 09 вересня 2013 року кримінальну справу було закрито у зв'язку з відсутністю складу злочину на підставі свідоцтва про смерть та показань лікарів бригади швидкої медичної допомоги і співмешканця.

Заявник оскаржив цю постанову до Коломийської міжрайонної прокуратури, зазначивши, що кримінальну справу було закрито без результатів судово-медичної експертизи, не було допитано всіх осіб, у тому числі його, а також, що органи державної влади проігнорували сліди від ін'єкцій на руках колишньої дружини. Прокуратурою було проведено слідчі дії та закрито провадження у зв'язку з відсутністю складу злочину.

21 вересня 2013 року Київський районний відділ міліції Полтавського міського управління порушив кримінальну справу у зв'язку з ненаданням колишній дружині заявника медичної допомоги та посилаючись на версію подій заявника призначив проведення екстугмації та судово-медичної експертизи її трупа. Також слідчий надав на зберігання заявнику медичні документи та матеріали у справі. 21 лютого 2014 року Київський відділ міліції закрити кримінальне провадження у зв'язку з відсутністю складу злочину, постанова у подальшому була скасована, оскільки розслідування було неповним та однобічним.

17 жовтні 2014 року кримінальне провадження у справі було відновлене та об'єднано. 29 червні 2016 року на підставі доказів, зібраних на початкових стадіях слідства ще у 2013 році, кримінальне провадження було закрито у зв'язку з відсутністю складу злочину.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за статтями 2, 3 та 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на неефективне розслідування смерті своєї колишньої дружини.

Європейський суд зауважив, що відповідно до принципу *jura novit curia* він не зв'язаний правовими підставами, вказаними заявником за Конвенцією та протоколами до неї, і має повноваження ухвалювати рішення щодо кваліфікації фактів скарги, розглядаючи її відповідно до статей або положень Конвенції, які відрізняються від тих, на які посилається заявник. Європейський суд вирішив, що відповідні скарги мають розглядатися за статтею 2 Конвенції.

Розглянувши скаргу заявника, Європейський суд дійшов висновку, що органи державної влади не зробили все можливе у межах своїх повноважень, аби забезпечити проведення комплексних дій для збору та зберігання доказів і встановлення обставин смерті колишньої дружини заявника. Розслідування, яке тривало близько 2 років і 9 місяців, двічі зупинялося, а потім відновлювалося, зокрема у зв'язку з його поверховністю, і це визнали самі органи державної влади. Крім того, Європейський суд вказав, що недоліки розслідування, які існували на момент винесення останньої постанови про закриття провадження у червні 2016 року, серйозно підірвали перспективи успіху розслідування, навіть якщо розслідування було швидко відновлене за заявою заявника. Європейський суд констатував порушення процесуального аспекту статті 2 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. *Постановляє*, що заявник може вважатися потерпілим;
2. *Долучає* заперечення Уряду щодо невичерпання національних засобів юридичного захисту до суті скарги за статтею 2 Конвенції та *відхиляє* його;
3. *Постановляє*, що було порушено процесуальний аспект статті 2 Конвенції;
4. *Постановляє*, що:
 - (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику 6 000 (шість тисяч) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.»